Biuletyn
Polonistyczny

02.11.2018
Data wydarzenia: 02.11.2018

„Filologia Polska”: 1.Świadectwa czasu minionego. Językowe i literackie kreacje przeszłości. 2. Twórczość Mikołaja Reja z okazji 450. rocznicy śmierci pisarza

Typ wydarzenia: Call for papers
Miejscowość: Zielona Góra
Organizatorzy: Wydział Humanistyczny UZ

Szanowni Państwo, serdecznie zapraszamy do publikacji w roczniku Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tematem przewodnim zeszytu, który — jak planujemy — ukaże się pod koniec 2019 roku, pragniemy uczynić formułę: Świadectwa czasu minionego. Językowe i literackie kreacje przeszłości. Drugą część tomu zamierzamy poświęcić twórczości Mikołaja Reja z okazji 450. rocznicy śmierci pisarza.

Przedmiotem refleksji chcemy uczynić wypowiedzi o bliższej i dalszej przeszłości, zarówno literackie, jak i użytkowe (diariusze, roczniki, kroniki, katalogi władców, pamiętniki, wspomnienia itp.), które mają stać się podnietą do namysłu nad tekstowymi realizacjami opisu czasu minionego, nad funkcjami różnorodnych tekstów o historii, ich rolą w diagnozowaniu teraźniejszości i prognozowaniu przyszłości. Wśród dyscyplin nauki historia zawsze zajmowała miejsce szczególne. Za Cyceronem widziano w niej nauczycielkę życia, ponieważ żywiono przekonanie o powtarzalności zdarzeń i jednocześnie możliwości poszukiwania analogii w ich mechanizmach. Przeszłość stanowiła nie tylko przedmiot wiedzy, ale przede wszystkim obiekt podziwu, kopalnię przykładów moralnych, źródło doświadczenia. W okresie kształtowania się wczesnonowożytnego państwa dziejopisarstwo było nie tylko indywidualnym przedsięwzięciem poszczególnych twórców wynikającym z ich umiłowania czasów minionych, ale także planowym działaniem władzy, która traktowała wiedzę o przeszłości jako element strategiczny polityki państwowej. Z kolei w okresie utraty państwowości powieść historyczna miała przypominać chwalebną przeszłość, budować dumę narodową. Wspomnienia i pamiętniki bywały podręcznikami życia dla potomnych, ale także sposobem radzenia sobie z traumami przeszłości. Wspomniane uwarunkowania ogniskowały się, jak sądzimy, wokół następujących zagadnień, które pragnęlibyśmy uczynić głównymi problemami projektowanego tomu:

1. Aksjologizacja przeszłości.

2. Wizje ojczystych dziejów. Wątki, fakty, mity i stereotypy.

3. Idealizacja czy wierność prawdzie? Strategie przedstawiania czasów minionych.

4. Obrazy swoich i obcych jako narzędzie kształtowania wspólnotowej tożsamości w tekstach o przeszłości.

5. Gatunkowy kształt tekstów o przeszłości.

6. Funkcje przekazów o czasie minionym.

7. Kategoria czasu w opowieściach o przeszłości.

8. Przeszłość jako podstawa diagnozy teraźniejszości i proroctwa przyszłości.

Jesteśmy otwarci także na Państwa propozycje.

Drugą częścią tomu chcemy upamiętnić 450-lecie śmierci Mikołaja Reja. Dziedzictwo Mistrza z Nagłowic wykorzystuje bowiem to, co historycznie kształtowało polską tożsamość do wieku XVI, recepcja jego dzieła wyznacza z kolei zjawiska narodowej mitologii wieków XVII-XIX, a być może i późniejszych. Jego twórczość doczekała się licznych już opracowań, zarówno językoznawczych, jak i literaturoznawczych, wciąż jednak inspiruje do podejmowania kolejnych wątków, analizowania jego twórczości nowymi narzędziami. Mamy nadzieję, że przyjmą Państwo nasze zaproszenie również do realizacji tego przedsięwzięcia. Zapraszamy również do wypełniania rubryk stałych („Regionalia”, „Varia” i in.). Szczegóły w serwisie internetowym „Filologii Polskiej” (w odpowiednich zakładkach): http://www.ifp.uz.zgora.pl/index.php/badania-naukowe/rocznik-naukowy-uz. Z niecierpliwością i zainteresowaniem czekamy na Państwa głos w proponowanym kształcie debaty naukowej — Sekretariat (kontakt).

REDAKCJA

Magdalena Hawrysz

Sławomir Kufel

Aneta Narolska

Radosław Sztyber

Słowa kluczowe: twórczość Mikołaja Reja, językowe i literackie kreacje przeszłości

Autor: Radosław Sztyber